

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10	—	kr.
Felére	5	—	"
Negyedévre	2	50	"
Egy hónapra	1	—	"

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Egy hasabos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a tözséggy hirdetések aiku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

A Kossuth-muzeum.

Debreczen, apr. 2.

Debreczen sz. kir. törvényhatóságának előkelő férfiai értekezletet tartottak tegnap a városházán, melyről a tudósítás lapunk más helyén közöljük. Itt mindössze az értekezlet tárgyának jelentőségével kívánunk foglalkozni.

Debreczen városa évtizedek óta adós önmagának egy nagyfontosságú intézménnyel: a városi muzeummal. Szeri száma ma nincs azoknak a műkincseknek és relikviáknak, amelyek részint elkalldtak, részint idegenbe vándoroltak ennek hiánya miatt. Éppen ezért, ennek a muzeumnak létesítése sürgős kötelesség.

Mi volna erre kedvezőbb alkalom, mint az 48/49-iki és Kossuth-muzeum megszerzésére, amelyet most kínálunk nekünk mindössze egy alapítvány fejében, melynek néhány év múlva a kamatai is visszaszál'nak ezen muzeum céljaira. Nem szabad ezt az alkalmat elszalasztani.

A legfontosabb a pénz, ez meg van rá. Egyenesen kimutajjuk, hogy hol. A városi zárszámadások a legutolsó alkalommal is 207000 frt hátrálékot mutattak ki s ezek a költségvetés készítésénél tekintetbe sohasem vétettek. Ami ezekből a hátrálékokból befolyt, az a városnak mindig a tartaléktökéjét gyarapította, a kiadások fedezésére sohasem használták. Így jött létre többek közt a városház-

építési alap, amely most is 200000 frtot adott kölcsön a kis-uj-utca torkolatának rendezésére.

Ez a pénz egyenesen arra van utalva, hogy a város abból hasznos beruházásokat eszközöljön. E felől tehát nincs mit aggódni, a megvételhez nem kell egyéb, minthogy megmaradjon az a lelkesedés, a melyet a tegnapi értekezleten oly örömmel tapasztaltunk, akkor is, mikor a Budapestre utazó küldöttség utja eredményéről beszámol és eredmény 1 számol be.

Kívánjuk, elvárjuk Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága tagjaitól, hogy azt a csorbát, mely a tegnapi két szégyenteljes határozattal a város becsületén esett, ha teljesebb nem korrigálhadják is, legalább enyhíteni fogják a 48—49-iki ereklýe és Kossuth-muzeum megszerzésével!

Ugy legyen!

BELFÖLD.

Ferencz Ferdinánd főhercegről. A N. W. T. mai reggeli száma azt a feltűnést kelő hírt közölte, hogy a hadsereg rendeleti közlönyében legközelebb meg fog jelenni az a legfelsőbb elhatározás, mely a főhercegnak részt juttat a legfőbb katonai kormányzatban és pedig oly módon, hogy a legfőbb vezérlet rendelkezésére fogják beosztani. Ez az állás eddig hadseregünkben nem létezett. A király Albrecht főherceg halála után személyesen

és formálisan maga vette kezébe az egész hadsereg fővezérletét s Ferencz Ferdinánd főherceg a számára kreált új állásban a legfőbb hadurnak minden időre szolgálatára fog állani sőt valószínű, hogy a király esetlő-esetre a fővezérlet egyes teendőit vele fogja, mint mint helyettesével elvégeztetni. Ambár a főherceg állomáshelye Bécs lesz, de az új szolgálatának köre olyan, hogy nem lakhatik majd állandóan Bécsben. Ferencz Ferdinánd főherceg már hosszabb idő óta, és pedig még akkor ha távol volt Bécsből, elvégezte a király helyett, ennek megbízásából a kormányzati teendők egy részét. A fontosabb iratok, betekintés végett, rendszerint megküldetnek neki hogy az állami kormányzat módjáról tudomást szerezzon. A kormányzásba való illetén befolyása csakis akkor szűnhetett, mikor a főherceg első ízben megbetegedett s hónapokon át külföldön időzött. A múlt évben azonban, mikor a főherceg ismét visszatért Ausztriába a király ismét kijelölte azokat az ügyeket, a melyeket az ő elintézésére akart bízni s ezek főleg azok az ügyek voltak, melyeket annak idején Károly Lajos főherceg intézett el a király képviselőjében. Ilyenek a személyi ügyek, kérvények, kegyelmezési ügyek stb, melyeket Ferencz Ferdinánd főherceg a király képviselőjében elintéz. Most ezekhez — mint fent említettük — katonai ügyek is fognak járulni. Néhány héttel ezelőtt még úgy áltak a dolgok hogy a Ferencz Ferdinánd főherceg Linzbe neveztetik ki a gyalogsági hadosztály főparancsnokául, most azonban a király megváltoztatta a szándékát és a legfőbb katonai ügyek elintézésében fog neki nagy szerepet juttatni.

A hivatalos lap tegnapi száma a következő királyi kéziratot közli:

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

URAM!

A „Debreczen” eredeti tárczája.

Uram, én nem szoktam panaszkodni
Hozzad gyakorta menni azokkal,
A mikor én elibed járulok
Az ok oly nagy... im' leborulok,
Ez egy sohajom' míg elrebegem!
Gyógyítsd meg Uram az én betegem!

Az én betegem', angyalom', ő t e t,
S a tiedet... hisz úgy jöve: tőled;
Te akartad hogy földi szerepre
Alakot váltván, az enyém lenne:
Mindenem itt lenn én arva-nakem...
Gyógyítsd meg Uram az én betegem'!

Mert lásd, mivé lett, hogyan elbágyadt,
Maga-magánál már halványabb.
Oh mig odakünn a kikeletnek
Rozsái nyílnak, játszva szeretnek,
Elmulni készül ez egy időben...
Gyógyítsd meg Uram, az én betegem'!

Teheted azt te, — mit ne tehetsél?
Világok lesznek ha csak intenél;
S te, ki parancsolsz a nagy egésznek,
Hátrálj, ha szolgád szól, az enyészet?

Csorbát ez ejtsen a te neveden? ...
Gyógyítsd meg Uram, az én betegem'!

Gyógyítsd meg Uram... ne hagyj elveszni,
Ne hagyj ellened engem' vétkezni;
Ugy eselekedj' most: ne legyek hitlen,
Pogány, ki tagad, mondván: nincs Isten,
Vagy van, de nála nincsen kegyelem...
Gyógyítsd meg Uram, az én betegem'!

Igmándy Miklós.

A fekete hiéna.

1898. márczius 30.

Írta: **Ábrányi Emil.**

Volt egy szent sir. Áthajlott rá
Szom-zéd sirnak cziprusága
Ide jart egy hálas nemzet
Kegyetele, imádsága
Mert az, aki benne szunnyadt
Az az ember nagy volt, szent volt.
A halála szép, magasztos,
Életében semmi szennyfolt.

Örizni a holtat, akit
Idegenből hoztak haza:
Odaállt egy fényes angyal
A nemzetnek gniusza!
Védő karddal, tüzes karddal

Ott állott a sirral szemben,
Koszoruba összehajló
Csillagokkal egyetemben.

Mégis... egyszer — ő gyalázat!
Nem tudom, hogy történhetett...
Kialudtak a csillagok,
Vagy az angyal volt tán beteg:
Odasurrant egy hiéna,
Mint az ördög rut és setét...
Hogy megmarja undok szájjal
A nagy halott becsületét.

S belevágta mérges fogát
A hiéna, a fekete,
De hiába: s z i n a r a n y volt
A halottnak becsülete.
Abból ugyan egy szemernyit
Sem tépett le, bárhogy marta...
Csak a foga pattant széjjel,
Csak az aldott sirt zavarta.

Te fekete, rút hiéna,
Tudod-e mit érdemelnél?
Hogy valami irgalmatlan.
Bosszu álló karra lelnél!
Hát nem félsz, hogy azzal, amin
A Megváltó teste vagyon,
Jézus Krisztus vérző teste:
A kereszttel ütnek agyon?

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

Kedves unokaöcsém Ferencz
Nandor Főherczeg Ur!

Valódi öröm és megnyugtató tölt el, hogy Kedvességéd egészségének hosszabb gondozása után ismét teljesen kiépült s ennél fogva azon pillanat is megérkezett, a midőn Ott — ugy Kedvességéd kívánságának és hő vágyódásának, valamint saját szándékaimnak megfelelőleg, — katonai működésének terére visszavezethetem.

Kedvességéd tehát ezennel közvetlen legfelsőbb haduri fennhatóságom alá helyezem.

Eszerint Kedvességéd, nem korlátozva parancsnoki állással járó teendői által, ezennel alkalmat fog találni, hogy nagyobb gyakorlatok alkalmával időközönként különféle hadtestek vezetését átvehesse, hogy az összes hadügyhöz magasabb álláspontról közelebb léphessen s hogy egyáltalában a szárazföldi és tengeri fegyveres hatalom valamennyi viszonyai felől azon gazdag tájékozást nyerhesse, mely a közjólétnek egykoron csak javára leendő.

Katonai törzsének felállítását és a kedvességéd teendőit szabályozó részleteket külön utasítással rendeltem el.

Kelt Bécsben, 1898 evi márczius hó 29-án.

Ferencz József s. k.

Kossuth Lajos gyalázói. Azzal a becstelennel támadással, melyet Zimándy Ignác és Zelenyák János plebánusok intéztek Kossuth Lajos emlékezeté ellen, ma is foglalkoznak lapjaink. A Pesti Hírlap vezércikkében fejezi ki mélyeséges megbotránkozását a merénylet fölött. Arra vonatkozólag hogy Kossuth Ferencz pórt akar indítani atyja ragalmazói ellen, a P. H. a következőkben fejezi ki vélekedését:

„Olvassuk az indignációt s a fölháborodást is, melyet egyes lapok a merénylet szerzői ellen kifejeznek. Sőt olvassuk azt is, hogy Kossuth Lajos fia, Kossuth Ferencz, ragalmazási pórt indít ez undok könyv szerzői ellen, De megvalljuk, ezeket sem értjük. Hat van-e, vagy elképzelhető-e büntetés, mely a maga méltó büntetését annyira magában viselne, mint ez a merénylet? S lehet-e nagyobb büntetés bárkire nézve, mint egy egész nemzetnek a megvetése? S haragszik-e a megvetés? Fölháborodik-e a megvetés? Elégtételt keres-e a megvetés?”

Az utolsó Rákóczy gróf.

A Debreczeni tárczája.

Írta: Wick Béla.

A csepreghi vár öblös lovagtermet két férfi szel át lassu léptekkel. Sorra mutogatja a varur, Nadasdy a hatalmas országbíró ifju vendégének azokat a szent freskókat, mikkel nemcsak a várkapótnát, de a lovagtermet is kifestették, a mióta elhagyva az eretnek hitet, az igaz utra lépett. A vendég Rákóczy László gróf, nemesvármegye főispánja, illő figyelemmel hallgatja a magyarzó szavakat s kegyeletos tekintettel nezi az arkádok díszzeit, melyek annyi s oly nagy titkoknak néma tanui azota, hogy e helyen is tartják titkos összejöveteleiket Wesseleányi nádornak meg a háziur parthivei.

A beszéd fonala végre elakadt. A tágas termet pilanatra néma csend veszi uramabé s csak a lassu léptek tompa visszhangja zavarja meg a titokzatos némaságot.

Igy halad szólanul egymás mellett a két férfi, míg a háziur egyszerre csak feltartóztatva vendégét, bizalmas szavakkal így szól:

— Laci öcsém te, mondanék neked valamit régóta forgatom a fejemben...

— Mi lehet a' Ferencz bátyam új törvtán az interessatus barátainknak való.

— Bizom is benned... köztünk maradjon... Pedig milyen szép lenne az — teszi hozzá nyomatékkal Nadasdy.

Boszut, megtorlást kiált-e a megvetés? Nem! A megvetés nem haragszik, nem háborodik föl, elégtételt nem keres, boszút, megtorlást nem kiált, csak megvet. Ha látja a nyomorultat, elfordul tőle; ha útjába kerül a nyomorult, kikerüli; ha útját állja a nyomorult, fölrugja; ha szembe száll vele a nyomorult szembe köpi De sem nem haragszik, sem föl nem háborodik, sem elégtételt nem keres, sem boszút, megtorlást nem kiált. Hiszen azt, a kit megvet, nem ismeri többé!

A lapoknak az a közlése, hogy Zelenyák János bessei plebános Sz m r e c s á n y i Pál szépei püspök fenhatósága alá tartozik, teves értesülésen alapszik. Zelenyák János nem tartozik Szurecsányi Pál szépei püspök egyházi fenhatósága alá, mert Szurecsányi annak idején megtagadta a Zelenyák töl a plebánia tés csak a herczegprimás jószágos lelke fogadta őt be az esztergomi egyházmegyébe.

A bessei plebánia patronátusa gróf Hunyady László, és mint értesülünk a gróf jóvoltából kapta meg a parochiát.

Zimándy Ignác török-balinti plebános ellen egybíránt — mint értesülünk, más ügyből kifolyólag egyházi pör van folyamatban s az oly természetű, hogy már e pör folytán is alkalmasint elveszti parochiáját.

Zimándy ellen a török-balinti hazafiás aváb lakosság körében is nagy az elkecserevés. A rendszerint Török-Balinton nyaraló fővárosiak közt pedig mozgalom indult meg hogy mindaddig nem mennek oda nyaralni, míg Zimándy ott marad.

Ébredjenek az iparosok!

Debreczen április 2.

Egértöbben, mint bármely más művelt állam: erzi Magyarország ipara kifejlesztésének szükségességét. És pedig annál az oknál fogva mert egyrészt a moderna liberalizmus elvein alapuló politika intézmények egy tisztán földmivelő állam nemzetgazdasági létfeltételeivel aligha megegyeztetethetők, másrészt mert Magyarországot politikai multja eddigelé egy minden ízében, földmivelő állam színvonalára nyomta le. A szomszéd Ausztriának kiméleteleül kizsákmányolt gyarmata volt ez az ország egészen 1867-ikig, s az akkor törvénybe

kivított önállóság ennek a multnak elkerülhetetlen következményeit persze csak fokozatosan győzhette le. A kérdéses következmények közt első helyen van a moderna nagyiparnak majdnem tökéletes hiánya.

Erthető tehát, hogy kormányaink és törvényhozásunk a most lefolyt 30 evben azt, ami más szerencsésebb nemzeteknél már régóta a természetes fejlődés eredménye volt, különféle törvényes intézkedések után utólagosan törekedett elérni. Sőt mondhatni hogy ezen a téren többet is tehettek volna, mindamellott, hogy az elmélet az ilyfajta mesterséges iparfejlesztést határozottan rosszja. Az egészséges életképes ipar — így szól a nemzetgazdasági elmélet — mindenütt csak akkor keletkezhetik, ha az arra való előfeltétel: a műveltség és gazdagság bizonyos foka a nemzetben már megvan. Ha mesterséges, tehát erőltetett uton azelőtt akarják létesíteni, mielőtt a föfeltételekre támaszkodhatnak, akkor életképes alkotások helyett csak haszontalan korcszülöttek lesznek az erőlködés eredményei.

Igaz, hogy így van. Csak hogy minálunk az ipar ily előfeltételei megvolnának már régen. Nem feltételek hiánya volt az, ami iparunk hatalmas felvirágzását akadályozta, hanem rosszakaratu idegen politikának cselvudatos, mesterséges armánya. Vagyis helyesebben mondva: Magyarorszagban ipar csak azért nem fejlődhetett, mert Ausztria gyarmatpolitikája a magyar ipart csirájában megfojtotta.

Ha tehát törvényhozásunk az utolsó három évtizedben a hazai iparvállalatokon adómentesség, tarifakezvémények, sőt itt-ott kisebbszertü prémiumok utján segíteni igyekezett: azzal távolról sem lépett a mesterséges iparfejlesztés terére, sőt ellenkezőleg, a mult bűneit pótolta ezzel csak kis részben. Nem nagyon sok, hanem nagyon kevés az, ami ezen a téren történt.

De azért mégis valóság az, hogy az e czélből hozott áldozatok és kedvezmények sok millióra ragnak. És ezek az áldozatok nem is voltak hiábavalók. Iparunk fejlődni kezd és ha további működését szándékosan akadályozni nem engedjük, nemsokára szép eredményekre számíthatunk.

Es ime, ugyanaz a kormány, ugyanaz a törvényhatóság, ugyanaz a közvélemény, a mely iparunk érdekében eddig, ha nem is túlnagy, de mindenesetre nem éppen csekély

— No, no Feri bátyam...

— Hát nézd csak fiam — folyta a a varur halkabban — az én Mártihám pár esztendő mulva már eladó lesz. A helyzetet ismered. Hát miért ne lehetne egy Rákóczy László fején magyar korona. (Nem állana e meg jobban helyét? ! Eb ura!

László e pillanatban ugy érezte mintha megmozdult volna lába alatt a föld; szédülés fogta el. A merész szavak, egy vakmerő gondolat, a nagyravágás elvakító mámorá megzavarták agyát.

Nadasdy látta vendégén a hitást s biztató jelnek véve feleje nyujtja kezét.

Összesattant a két kéz s a háziur izmos karjaival atöleli a deli leventét. Az ifju meg mondani akart valamit, de az ölekezés miatt ajkán ragadt a szó; szólni akart, de a szándékot elfojtotta benne egy a lelkében oly hirtelen uralomra jutott démon.

Nem tértek rá többé erre a bevégzettnek vélt dologra, nehogy még valami avatattan föl meghalja s miután Nadasdy a gyors kivitel embere, biztosítékul megtartották a kézfogót is. A naiv kis Mártihám nem értette meg, mi történik vele, de ha megkérdezték volna, ez ügyben a választás bizonyára nem a Laci bácsira, hanem inkább Frangepán Zsigára esett volna; pompásan tudtak ök együtt eljatszani a várkerben.

Rákóczy László gróf, midőn elhagyta Csepreghet, furcsa érzésekkel kezdett elteni. Föltárlult előtte lépesének nagy jelentősége s szívének már régebben elígert vonzalma heves harcra keit a nagyravágás izgága ördö-

gével, ugy, hogy a hosszú ut vissza Sarosba reá nézve valóságos lelkikinszenvedés volt.

Mert nyílt titok volt már az itt, hogy nemsokára tizenhárom vármegyére szóló lakodalom lesz nemzetes Fabián uram házában. Hiszen nem ok nélkül járogat oda a főispán. S már az is igaz, hogy olyan virágzás se terem minden határhán, mint a milyen a bályos Fabián Anna. Hej, mily szemrevaló derék pár is lesz a sugár termetű ifju leányzó s deli leventével!

Nemzetes Fabián uram se vette tréfára a dolgot, egyre készíti a terveket, hogyan tágtja ki házát a több nemes vármegyéből ideözönlő nászvendékek számára. Tavaszszal meg is kezdik már a munkát s hamarosan elvégzik nyárra, a mikor az előzetes megbeszélés szerint meg lesz a kézfogó, s ha az Isten is ugy akarja, ősszel megtartják a lakodalmat. Nem s csekélység ám olyan vó, ki főispán, kinek apja országbíró volt s atyafiságban van a fejedelemmel.

Hanem Rákóczy Lászlón dunantuli útja után jelentékeny változást észlelhettek. Komor, bágyadt lett. Azt mondják: a faradságos utazás következménye. Így vélekedtek Fabiánék is, csak ő maga nem hitte ezt, jól tudva, mi rágo fereg győtri az ő kedélyét. Mert a tulajdonképeni kinszenvedés csak akkor vette kezdetét, midőn csepreghy bátorlansága a t k o s okozatait közelben szemléltette. E't halál-harcra kelt nemesi becsület, a tisztességsérzet az erőszakos hiúsággal s a szív is kezdé visszakövetelni jogait. Mi lesz Fabián Annával? ez a kérdések kér-

áldozatot hozott, most közönnel nézi, midőn egy kapzsi tőkés csoport a hazai ipar életfeltételei ellen veszedelmes merényletet tervez. Közönkártelevan készülöben és a közfelháborodás annak szereplőit még most sem tiporta el.

Ennek más oka, mint évszázados nemzetgazdászati kiskorúságszülte tudatlanság: nem lehet. A magyar közönségnek nyilván fogalma sincs arról, hogy mi is lehet valójában egy olyan szénkartell. Maguk azok az iparosok, akiknek a bóréből az összesküdt tőzsedézerek és idegen nagy tőkések szíjakat vagdalni szándékoznak, jóformán azt sem tudják, mi készül ellenük. — Ha másképp volna, ellenszegülnének és kétséget sem szenved, hogy ellenszegülésök ezélhoz vezetne. Mert az olyanfajta kizsákmányolási kísérletek sikeréhez okvetlenül szükséges, hogy a kizsemelt áldozatok nyakukat türelmesen tartásák oda a számukra köszörült kés alá. Ezek a kartellirozott üzerek a nagy ragadozó állatok ama tulajdonságát osztják, hogy csakis sötétben szeretnek prédára lesni. Mihelyt világosodik, azonnal óvatosan állanak tovább.

Hisszük és reméljük tehát, hogy felszólalásunk az első sorban érdekelte iparos köröket, eddigi fatalisztikus apathiajukból végre kizavarja. Arról, hogy a törvényhozás és a kormány őket cserben nem hagyja, hitosak lehetnek, csakhogy persze ök azok, akiket ezen a téren az első szó illeti.

„Királyhűség“

Debreczen, április 2.

A tanügy egyszerű munkásának nem kelene politikába avatkozni. Am van egy bökenő! Az tudniillik, hogy egyik-másik még ma is: az á t g y u r á s m ű v é s z i e s é k ö v e t k e z e t e s k o r á b a n n e m csak tudja a magyar nemzet zivataros történelmét, hanem magyarosan is érez. Sőt! Nem magában motyog, ha az igazság nyílt arezul verését olvassa, hanem kuruez vére felazad.

De szabad-e a tanügy munkásának felázadni?

Egyiknek, másiknak még szabad. Majd eljönnek a szomorú napok, az állam o s i t á s u t á n, akkor hallgatni kell; ám-bátor ma is: s h a l l g a t n i a r a n y . T é r j ű n k a d o l g r a !

A „Neptanítók Lapja“, 27 ezer néptanító újságja azt diktálja, hogy az április 11-iki ünnepélynek „a királyhűség legyenvezérmotívuma. Ebben az ékes stílusban fejezi ki: „A királyhűség, természetesen emmotívumakell, hogy legyen.“

Még mikor megboldogult édes atyám keblére hajtvá fejemet halgattam a magyar nemzet történelmét, már akkor szivtam magamba a tudásvágyat, az olvasás szeretetét. Sokat olvastam — s a neptanítók lapja utasítása óta ismét kutattam, de fajdalom királyhűsége a magyar történelemben elvéve akadtam, különösen a mohácsi vész óta az 1897 szept. 25-dikeig egyáltalán nem akadtam.

Lássuk csak! I. Ferdinánd idejében 1532-ben Kőszeg váránál hétszáz vitéz magyar kétszázezer törökkel mérte össze fogyerét. Az ostrom alatt Ferdinánd kényelmesen goodoskodhatott Bécs védelméről, de Magyarországról semmit sem tett.

Hol itt a királyhűség? Szondi György, Losonczy István királyától magára hagyatva vérzett el. Nem volt segítség.

Hol itt a királyhűség? Lippa elesett, mert idegen kapitánya gyáván elhagyta.

Eger fényes nevet nyert, mert fiait és honleányait magyar hazaszeretet tüze lelkesítette. Később — 1856-ban ugyanezen Eger a töröknek könnyen meghódított vára lón, mert német őrsége gyáva volt.

Zrínyi Miklós és halhatatlan bajtársai Szigetvár alatt vértettek el, mert Miksa király Győrnél táborozó százezernyi katonájából egyet sem rendelt Szigetvár védelmére.

Hol itt a királyhűség? 1594-ben Győr várát hatezer német katona védte — míg ellenség nem környékezte. Mihelyt a török megjelent, gyáván megfutottak.

Tán ez volt a királyhűség? Basta, Barbánó, Karaffa ténkedései? A vassvári béke? It a megvert török olyan dús kielégítést nyert, mintha Hunyadi János-féle győzelmet aratott volna.

Tán ez volt a királyhűség? Avagy időrendet nem tartva, a bécsi, nikolsburgi, linczi békekötések becsüle es megtartása volt a királyhűség?!

Sib és még sok sattsöbbit! Most olvasom, hogy egy osztrak reichsráti sógor elég arczátlanul hivatkozik a morvamezei győzelemmel, Ottokár leveréséről. A magyar királynak nem volt abban része?!

Nem a magyar nemzet vitézsége vetette meg a Habsburg ház uralmának alapját, — e később nem ugyanezen vitézség alapította meg a Habsburg Lotharingeni család hatalmát?

S hol a királyhűség? Mária Terézia hűsége csak személyi, nem politikai hűség volt, mely leborotváltatta a magyarok bajuszát, szakállát, levetette a sarkantyus eszimat, hogy csatos cipővel helyettesítse, f u s z e k l i v e l .

II. József a der, di, dászt diktálta apáinkra, koronánkat lomtarba dobta, alkotmányunknak fityyet hanyt.

Ez volt a királyhűség? Olvasom Herczeg egyetemi tanár szótát. Hógyan erőlködik, hógyan gyurja át a nemes ifjuság szívet!!

Olvasom Br. Dániel rendeletét az iparos tanonez iskolai (ápril 11.) ünnepélyre vonatkozólag.

Mennyire kerülük, hógy Kossuth, Rákóczy, Wesselényi és a többi korszakalkotó magyar neve eszébe ne jusson ám az ünnepély szonokának!!

Egyszóval ma szomorubb világ van a magyar nemzeti érzületre, mint II. József idejében. Akkor legalább nyíltan tudva volt a czél s nyíltan folyt a czél iránti törekvés; ma ellenben maszlagot hintenek az élet tengerébe s kevés az óvatos hál, mely mohón utána ne kapdosson.

Mi lesz a magyar kálvinista egyházakból, ha a maszlag azokban is mutatni fogja szédítő, romboló hatását!

Bizony, bizony eljön az idő, a mikor ápril 11-én az iskolákban a „Gott er haltet“ fogják enekeltetni.

Ki is fizeti magát. Hallottam, hógy ilyenféle dologért aranykereset pottyant egyik-másik p e d a g o g u s nyakába.

E hevenyében összeszedett, összerakott sorok után kérem a tek. szerkesztőséget, vagy a hírlapolvasó közönséget, sziveskedjék felvilágosítani engem: helyesen fogtam-e fel a király hűsége t? avagy talán a l a t t v a l ó i h ű s é g r ől, n e m k i r á l y h ű s é g r ől v a n s z ó? H a i g y v o l n a, u g y h á t

dése, ha a koronát választja Nadasdy Mártha kezevel. Hógy is fog régi szerelmese elé járulni, hógyan néz majd annak ártatlan szemébe? Nem tudott megának ezekre megnyugtató feleletet adni.

Lászlónak különös kedélyállapota azonban mindinkább komolyabb aggodalomra kezdett okot szolgáltatni. Fabian Anna kinek a Csepregiben történetekről sejtölme sem volt, fajdaiommal látta az ifju arczaán a lehangoitság a borúnak kifejezését, de megnyugodott abban a gondolathban, hógy ennek alkalmatlan előidézője csak valami muló baj. Ennek tulajdonítá Lászlónak gyér látogatásat házuknál. Nem kételkedett ő annak hűségében, bármint is magyarázatták a rosszakaró, irigy nyelvek a főispán viselkedéséből szerelmének és hűségüesét. Anna sziveben a részvét csak jobban eleszté az igaz vonzalmat.

— Szegény László, szegény László — emlegette gyakran sóhajtozva s verző kebelel a jó Fabian Anna . . .

A nyár elmúlt kézfogo nélkül, az ősz is elmúlt lakodalom nélkül. Pedig talán sieteté a gyógyulást, ha löbb egymásé lennének a gyöngéd apólkézek vennék gondjaiba a szenvedőt.

Mulnak hetek, mulnak hónapok s Lászlónak az arcza tem veszi föl a biztató derüt, Anna már maga is beteggé lesz, az ő arczára is a lehangoitság boruja száll; nappal elrejtí könnyűit, hógy páruait öntözhesse velök almatlan éjeken át. Az ifjuság szírmait is hullatja lassan-lassan, hisz ide-oda már másfél esztendeje tart ez a kínos s reménytelen állapot.

tendeje tart ez a kínos s reménytelen állapot.

Lefolyt már két hosszú esztendő is s Fabian Anna még mindig partában maradt. Mit bänná ő ezt, csak Lászlójt meggyógyulva látatná. Oly ritkán van közelében s mégis szüntelen szemé előtt lebeg, szemé előtt azzal a zorvadozó alapjával, melynek régi elelvenséget, régi üdeséget semmi gyógyyszer visszaadni nem tudja . . .

Hosszas távolmaradása után a főispán egy ízben eljött Fabianékhoz. Ezuttal bucsuzni jött az életidejére még fiatal, de külséjére agg László gróf. Bucsuzni jött ki tudja mily hosszú távozásra. Háboruba készült a török ellen Várad alá akarja vezetni a sárosi nemes felkelő hadat.

Anna bus szívének elviselhetetlen törszurás volt ez.

— Istennem! . . . Mit gondolsz . . . betegem így hosszú utra . . . háboruba riadt fel a lányból a tetőfokra ért aggodalom s feltve beteg kedvesét, kire ez ut végzetes lehet, megkísérel mindent, hógy őt e vakmerő szándékáról lebeszélje.

Ámde László kérlelhetetlen maradt. — Tán azt hiszi, tán azt várja, hógy a honfubuzgalom edzze meg uj erővel megtört testét . . .

S Rákóczy László gróf várta, áhitozva várta a csatazajt. Ebben vélt euyhületet lelmi feldult kedélye számára, hógy belemerülve a harc hevébe, a küzdelem mámorában feledje kintzó gondolatait; itt kereste annak a nagy

kérdésnek megoldását, melynek megfejtés előt te eddig oly nehéz, lehetetlen volt.

Meg is oldotta, meg is fejtette ezt a harcz.

A beteg főispán oroszlan-bátorsággal vág tat az ellenséges török had legsürubb sorába s a viaskodásban végső erejét megfeszítve, szerte osztja öldöklő csapását. De nem bírja ezt sokáig, ellankad, kimerül, mig egy spahinak jutott az a könnyű szerep, hógy súlyos kardjával halántékon találva a hős vezért, leterítse Rákócy László grófit, nemes Sáros-vármegye főispánját.

Rákóczy László estéének hire bejárta az országot, eljutott Fabianékhoz is.

Fabian Anna e szörnyü hirre ájultan rogy össze . . . Főleszímelve, könyei patakzó árvával sratja szerencsétlen kedvesét. Hangos zokogás naponok, heteken át tölti be a gyász öl őt házat. Az apa, anya, a rokonság közös törekvással vigasztalják a kétségbeesett leányzót. Mind hasztalan, a sujtott szívre nincs vigasztaló reménysugár.

Messze, tul a dunán, meghatottan újságolja lánykájának az országbíró Nadasdy, a jegyes halálát.

— A Laczi bácsi? ismétlé a kis Mártha kissé elgondolkodva, szegény Laczi bácsi, hat ugy-e apus, nem fog már ő bennünket többé meglátogatni . . .

mit vagy miket kellene igazakat beszélni azon az ápril 11. ünnepélyen?

Pedagógus.

A nyelvtan azt mondja, hogy önnök van igazán t. Pedagógus ur. Mert akárhogy forgatjuk ezt a kifejezést, sehogyan sem jön ki belőle az, hogy »hűség a király iránt«, legfeljebb az, hogy a »királyi ház hasonló hűség«, ha ugyan nem a leghelyesebb magyarázata az, amely bizonyos másik magyar kifejezés analogiáját mutatja, — mert hát, mint Sárosi Gyula mondta:

»Hallottátok hát a király esküvését? Melyik fületeknek érzitek csengését?»

Egy királynak tán csak nem jár el a szája?»

S bizony nagyon is eljárt — nem egynek, de különösen egynek, éppen annak, akiről itt szó akar lenni.

Igen köszönjük t. munkatársunknak ezt a derek lajstromozást s ajánljuk Debreczen sz. kir. város érdemes polgármestere szives figyelmébe, aki szintén a loyaltást állította élénk tegnapelőtt a közgyűlésen követendő regulául. Szeretnők tudni, mi ezekre a tényekre a nagybecsű véleménye?

A szerkesztő.

A szabadságharcz erekllyei Debreczenben.

Értekezlet a gr. Kreith-féle erekllye muzeumnak Debreczen város részére átvétele tárgyában.

Kreith Béla gr. a szabadságharcz erekllye muzeum megalkotója levelet intézett Debreczen város tanácsához a jelzett muzeumnak Debreczen város részére való ajándékozás tárgyában. Kérvényét okadatolta azzal, hogy a főváros tanácsa a muzeum elhelyezésére szolgáló épületet más célra akarván felhasználni, az erekllye muzeumnak helyet tovább nem ad.

Ez ügyben tegnap d. u. 4 órakor a város törv. hatósága szűkebbkörű értekezletet tartott Simonffy Imre polgármester elnöklelete alatt, melyen jelen voltak: Dr. Bakonyi Samu, Beszler Károly, Boezkó Samuel, ifj. Csóka Samu, Dobiecki Sándor, Hajdu Gyula, Horvát István, Kardos László, Kertész János, dr. Király Ferencz, Király Gyula, Komlóssy Arthur és Dezső, Körner Adolf, Márk Endre, Mayer Emil, Miskolcxy Jenő, Olah Károly, Pálfi Gábor, Reichman Armin, Roncsik Lajos, Sarváry Gy., Szabó Kálmán aljegyző, Szabó Kálmán kereskedő, Szabó József, Szikszay Lajos, Zádor L., Váczy János, Varga Károly.

Elnök az értekezletet megnyitván, felolvastatta Kreith Béla grófának az erekllye muzeum átadására vonatkozó két rendbeli levelet, majd a levelek tartalmát; hosszabb beszédben ismertetvén az ügyet, felhívja őket nyilatkozatra.

Szabó K. állott fel először s nézete szerint nagy könnyelműséget követne el Debreczen városa, ha ez ajánlatot visszautasítaná. Ő látta e muzeumot a kiállítás alkalmával s értékesnek tartja megszerzését. Melegen ajánlja, bizottság küldessék ki megvizsgálására és ha a bizottság meggyőződött annak értékes voltáról, megszerzését okvetlenül eszközölni kell.

Dobiecki Sándor csatlakozik Szabó K. javaslatához. — Ő is látta e muzeum egyes részleteit s érdemes arra, hogy Debreczen város megszerzeze. Kossuth volt az, ki a magyar népet tiszteltette a külföld előtt s ez a 1100 Kossuth-kép kultur-történelmi becsű. Ő nem tartja figyelembe vehetőnek a fővárosi tanács amaz állítását, hogy az nem értékes. Mübecsét tekintve is és nemzeti szempontból méltó arra, hogy átvétsék. Ő is javasolja a bizottság kiküldését.

Dr. Bakonyi Samu leke egész melegével csatlakozik az előtte szólók javaslatához. E muzeum megszerzésével Debreczen város önmagának állít örök emléket, de mégis tájékozódni szükséges afelől, hogy mit veszünk: Ő ugyan tudja, hogy az erekllye-muzeum egyrészt

a Nemzeti Múzeum már átvette, de még is maradt ott annyi erekllye-tárgy, melyer méltó a megszerzése. Ezek az erekllyék éppen Debreczenre bírnak nagy értékkel, hiszen ott van a város volt képviselője, Körössy Sándor bilincse is. Az erekllye-tárgyak elhelyezése ne adjon gondot. Erről lesz idő beszélni, mikor a kivitelre kerül a sor. Kéri kimondani, hogy az erekllyetárgyak megszerzése végezt bizottság küldeték ki.

Márk Endre nincs abban a helyzetben, hogy e kérdésre érdemileg nyilatkozni tudjon. Nem tudja mit vesznek, miből szerzik meg és hol helyezik el az ajánlott erekllyetárgyakat. Szerinte nem igen maradt ott valami értékes tárgy, mert a fővárosi tanácsról nem tételezi fel, hogy oly könnyen engedné, ha értéke volna. Ő csak azért tud hevülni, a mi értékes és érdemes a megvételre. Őva kéri az értekezletet, hogy hirtelenében ne menjen bele a dologba, hanem előbb vizsgálja meg egy bizottság és mikor ez referált róla, akkor van helye az érdemleges tárgyalásnak.

Olah Károly is a bizottság kiküldése mellett szól. Zádor Lajos szerint előbb meg kell nézni és ezután helyiségről gondoskodni. Szabó József a mellett szól, hogy okvetlenül meg kell venni az erekllyeket. Pártolja a szűkebbkörű bizottság kiküldetését. Király Ferencz pártolja előtte szóló véleményét s megjegyzi, hogy a bizottság mielőbb küldessék ki, mert az erekllye muzeum csak ápril 6-áig áll fenn, Konez Ákos felolvassa Kreithnak a debreczeni lapokhoz küldött leiratát, melyben jelzi, hogy ő nem eladni, hanem odaajándékozni akarja a muzeumot a városnak. Komlóssy Arthur szerint komoly megfontolást igényel a dolog, mert a muzeumot nemcsak át kell venni, hanem el is kell helyezni. — A bizottságot úgy akarja kiküldeni, hogy értékelje meg a muzeumot és adjon véleményt arról is, hogy mennyi helyet foglalna el. A küldöttséget kéri most megalakítani.

Elnök polgármester kimondja, hogy az erekllye muzeum átvételét elvileg pártolja és megtekintése tárgyában bizottság küldeték ki. A bizottság tagjait ajánlja Dobiecky Sándort, Szabó Kálmánt, Komlóssy Dezsőt, egyúttal Thaly Kálmán és Király Ferencz orsz. gyűl. képviselők is felkértenek az ügy lebonyolítása érdekében közreműködésre. A bizottság tagjai, kikhez még két tanács tag csatlakozik, vasárnap utaznak el Budapestre. Ezzel az értekezlet véget ért.

Színház.

Trilbyk.

(Agg szűzek.)

Parodisztikus komédia 3 felvonásban. Általános beírásában, telt ház előtt először került színre Debreczenben ápril 1-én.

Igazán április elsei premiére Feld Mátyás, a nagy Feld Zsigmond kilencz gyermeke közül a legzsenszálisabb, a budapesti Trilbyk hatása alatt összetakolt egy komédiát, a fővárosi nyári közönség leszállított igényeinek mértékéhez képest és a városi színház publikuma, melynek ízlését a nepliget közelsége s előadásainak színvonala befolyásolja, sietett mohó tetszéssel fogadni a Feld-család szellemi gyermekét s a mi Komját h y n k egy kitűnő ötlettel éppen ápril 1-én, ezen a onniózus napon, de a mely a darabhoz teljesen méltó, adta elő.

Ne kívánja a tisztelt olvasóközönség, hogy a darab meséjét föltaláljam, olyanféle nem is igen van benne, hanem a hatásadászat minden eszközzel egybehalmozott ötletes és nem ötletes drasztikus és nem drasztikus kellemes és kellemetlen jelenetekből áll, melyeknek különös érdekességét Locsa rekné és Fenyéri kölcsönöztek, amaz Halmi Margit Trilbyjének, emez Komjátthy Svengaljának rendkívül sikerült parodizálásával. Egy egész orfeumi előadás is folyik le a színpadon, melynek szereplői: Szentest, Rubus, a társulat két ballerinája, a dorison-lányok Szathmáry, a baletmester Makray, Locsarekné, Fenyéri és Sziklai mint

Stern Romeo. Mondanom sem kell, hogy a közönség magasabb régiókban elhelyezett része tomboló lelkesedéssel fogadta az élvezet új nemét, — a »Brettli« a világot jelentő deszkákon s minden szót megújratott, minek folytán az előadás szerencsésen kinyult tizenegy óráig.

Pompásan adta elő Szathmáry a Káposztai Sári és Gulyás Miska megható történetét s falrengető derűtséget kellett vele. Csak azt nem értjük, hogy ha Johann Kripiesák volt, mert öltözött tirolinak és mért dalolt német kiejtéssel.

Az előadás igen jó volt, az aggszűzek (Locsarekné, Kiss Irén, Csügyényi, Kulcsárné) a Lorisson-lányok (Szabó Irma, Cserényi Adél, Bartháné és a fentemlítettéken kívül Csigaházy, Halmi és Tanai aztán, Püspöki, Hada, mind hozzájárultak, hogy a közönségnek a durvább komikumot kedvelő része estére valót nevéssen. A karzat legmagasabb elismerését vívta ki a sok helyi érdekű rögtönzés, melyek K. Bagosra és Dicsóffy Lorandra emlékeztető tömegben zudultak a pulikumra s s éppen a debreczeni színház művészi jónéve érdekében még a »Trilbyk« elkövetése alkalomával is tiltakozniuk kell e szokás elharpódzása ellen.

Azt hisszük, hogy a darab csakhamar lekerül az esti műsorról s tartós uralkodás biztosítása végett a leszállított árak és igények delutánjait foglalja le.

—a—

Debreczeni leány sikere. A mi színtársulatunk veterán tagjának színpadunkon mindég szívesen látott Püspöky bácsinak Rózsika lányáról hoznak jó híreket az érsekújvári lapok. Ez a temperamentumos kis színész nő az ottani színpadon arat diadalokat. Legutóbb jutalomjátéka alkalmával, mikor a Veres sipka című népszínműben lépett fel, a közönség virágokkal, tüntető tapsokkal fogadta s az ottani kritika az elismerés legmelegebb hangon emlékezik meg róla. Örömmel regisztráljuk ezt a hírt, mely újabb bizonyosságot szolgáltat annak, hogy Debreczen nemcsak nevel, de sok jeles erőt is ad a magyar színésznek. Püspöky Rózsika küzelebb szülei látogatására hazajön s valószínű, hogy akkor fellép a debreczeni színpadon is hogy bemutatkozzék szülő városa közönségének.

Színházi műsor:

Vasárnap, ápril 3-án, délután, tizenötödös: A gyimesi vadvirág, Geerz István népszínműve. Este, Békessy Gyula bucsufelléptéül: A csikós, Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigligeti Ede.

Hétfőn: ápril 4-én Hada Sándor bucsufelléptéül: Felhő Klári, Rátkay László népszínműve.

Keddén, április 5. először: A nőszabó. A vigszínház legújabb nagysikerű vigjátéka.

Szerdán, ápril 6.: A nőszabó, masodszer.

Csütörtökön, ápril 7.: Rafael. Eredeti történeti szomorujáték. Irta: Váradny Antal.

Pénteken, ápril 8.: nincs előadás.

Szombaton, ápril 9.: nincs előadás.

Vasárnap, ápril 10., délután: 1848. Hada Kútja. Verő Gy. történeti színműve. Este: A veres sapka. Vidor Pál népszínműve.

Hétfőn 11-én délután: A varázsürrü operette. Este diszolóadásul: I. Prolog. Ez alkalomra irta: Körösi Kálmán. II. Budavár bevételé. Történeti színmű. Irta: Vahot Imre.

Előkészületen: Lili, operette. — Adorjánbáró színmű.

Debreczen, 1898. ápr. 2.

Az igazgatóság.

Ujdonságok.

*** A muszáj ünnep.** Nem igen szoktunk czikkeink hatásával eldicsekedni csak magunkban örülnünk, ha észrevesszük, hogy nem irtunk hiába. Most sem a czéltől tesszük hogy visszatérünk arra a tegnapi czikkünkre melynek címét ezek a sorok is hmllokukon viselik s most az idő elmúltával szivesen bocsánatot kérünk mindazoktól a loyális uraktól, akik tegnapelőtt április 11-ikére szavaztak s mindazon ritka kivétel számba menő, de esetleg mégis létező uraktól és (bocsass meg a felvesért őh magyarok Istene!) hölgyektől, akik ezekkel a szavazókkal együtt éreztek és szolgalelkük magas röptű örvendezésbe kapott annak a hírünknek olvasására, hogy Debreczen sz. kir. város fekete-sárga tanácsa április 11-ikén kiviágítás: tegnap este pedig próbavilágítást akart rendezni és esetleg talán ki is álltak a jeleztük helyen és időben, hogy gyönyörködjenek a város urának egy bizonyos allatához hasonló hüségében, mely láng nyelvvel akart eljutni a bécsi burgig hűsvetra halasztott nagy csütörtöki talpnyalás okából — bocsánatot kérünk szóval, hogy ez a hírünk bármily érdeklődést keltezt legyen is, nem bizonyult igaznak s menségünk re legyen elég annyit mondanunk, hogy tegnap április elseje volt.

*** Eskü letétel.** A ma délelőtti hitelesítő közgyűlésen tették le a S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester kezébe az esküt tegnap közgyűlésen megválasztott tisztviselők, nevelg: V i s k i Sándor kórházi gondnok, T r á c s i László adópóztárnok K o v á c s Sándor számvető K o s z o r a s Kálmán ellenőr.

*** Közigazgatási bizottsági ülés.** Debreczen város közigazgatási bizottsága hétfőn azaz ápr. 5-én d. u. 3 órakor a város háza nagy tanácsstermben tartja rendes ülését. A bizottsági ülésen a mult hóról szóló jelentések kerülnek érdemleges elintézés alá.

*** Az ev. ref. egyházkerület közgyűlése.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűléset május 11-én tartja meg. — A gyűlésen K i s s Aron püspök és gróf D é g e n f e l d József főispán elnökölnék.

*** Kinevezések.** A dobr. kir. itélőtábla, elnöke ifj. Balázs Sándor és Mandel Mihály mármharosszigeti ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokokat, a debr. kir. itélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokokká nevezte ki.

*** Az ev. ref. tanügyi bizottság ülése.** Az ev. ref. egyház kerület tanügyi bizottsága gyűléset május hó 2-án tartja meg. Targyai a hét folyamán szétküldendő meghívón lesznek feltüntetve, legnagyobb részük a kerületi gyűlés elé terjesztendő ügyek fojgák alkotni.

*** A tanács és az ereklyemuseum.** A városi tanács ma d. e. rendkívüli ülést tartott, melyen a Kreith-féle Kossuth és ereklyemuseum megtekintésére a tegnapi értekezleten kiküldött 3 törv. hat. bizottsági tag mellé a maga kebeléből K o m l ó s s y Arthur főjegyzőt és R o n e s i k Lajos tanácsnokot küldte ki. A küldöttség hétfőn reggel gyorsvonattal utazik Budapestre.

*** A tanáregyesületi közgyűlés előkészítésére** kiküldött vegyes bizottság ma d. e. ülést tartott a városházán S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt, melyen a fogadás részleteit beszélték meg és elhatározták, hogy magukat kiegészítik a város társadalmának többi rétegeiből is.

*** Szabályrendelet a városi birtokváltozási díjazásról.** A belügyminiszter a városi birtokváltozási díjszedésére alkotott szabályrendeletet nem hagyta jóvá, hanem utasította a tanácsot, hogy a törvénynek ide vonatkozó rendelkezéseinek szem előtt tartásával ezen szabályzatot pótolja.

*** Anyakönyvvezető helyettes.** A belügyminiszter Hajdunagygyében a kabal anyakönyvvezető helyettesül Boda József községi másodjegyzőt nevezte ki, és őt a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

*** Az ifjuság nem ünnepel április 11-én.** A debreczeni főiskola ifjusága f. hó 1-én Balogh Béla 4 jh elnöklete alatt tartott üléseben tiltakozott az ellen, hogy ápr. 11-ike nemzeti ünnepé emeltessék, Mohácsy János jh. terjesztette elé az indítványt, melyet Kun Bela, Kórsós Zoltán, és Bodnár Sándor joghallgatók támogattak, mire az ifjusági gyűlés egyhangu lakkesedéssél határozatta emelte Mohácsy János jogh. következő indítványát: „Mondja ki a debreczeni főiskola ifjusága, hogy április 11-iket nemzeti ünnepnek el nem ismeri, s azt soha mint ilyet meg nem ünnepli, annyival is inkább nem, mert az egész ünneplés csak márczius 15 jelentőségének csökkentését és rovát czélozza. A mi nemzeti ünnepünk most és mindenkor csak márczius idusa lehet. (ys).

*** Árverés a szegények javára.** A vasúti kocsiiban és az allomási helyiségekben elhagyott tárgyakat u. m. bőröndök, taskák, kalapok stb-eket április 14-én, d. e. 9 órakor nyitványos árverésen el fojgák adni. Az árverést a vasút allomás teheráru raktárában tartják meg, — a városi szegény alap javára.

*** A népkonyhára e héten adományoztak:** K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész jan. 23-iki egyh. beszédének eladási ára 20 frt 40 kr, özv. Patay Istvánné 2 frt és 1 zsák krumpi, özv. Bodó Sámuelné 2 frt és 6 liter paszuly.

*** 1845—49-iki Erekllyekiallítás.** A kassai lelkes hazafiak a szabadságharczából fenmaradt emlékekkel és tárgyakból kiállítást rendeznek. Ezen kiállítás iránt, mely husvétvasárnapján, azaz ápril. hó 10-én fog megnyitni oly nagy az érdeklődés, hogy nemcsak Abaujtonnavármegye és Kassa város közönsége állt ki külömböel külömb érdekes tárgyakat: fegyvereket zászlókat, honvédegyenruhákat, képeket, okiratokat, hírlapokat, hanem az ország távolabbi eső lakossága is. Az aradi vértanúk muzeuma, és gróf K r e i t h Bela is Kassára küldött leginkább a felvidékre vonatkozó szabadságharczi emléktárgyakat. A kiállítás oly nagy mérveket ölt; hogy az ujonnan épült emeletes községi iskola valamennyi termét elfoglalja. — Az erekllyekiallítás jövedelme a kassai csatlakban elesett honvédek emlékoszlopára fordittatik.

*** Az igazi kommunizmus.** Vettük a következő levelet s minden kommentár nélkül közöljük, mert — maga beszél:

Igen tisztelt Szerkesztő úr!
Ön talán legjobban ösmeri vegtelen hajlamomat a communismusra. Ez öröklött tulajdonomat ugy kívánom mindenha értelmzettetni, hogy a mivel többet birunk, abból juttassunk telhetőleg szükölködő embertársunknak. Ily czéltől kérem a mellékelt 10 frtot a „Népkonyha“ nemes kezelségéhez juttatni.

Debreczen, ápril 1. 1898.

maradtam hazafiuí üdvözlettel Gondy Károly.

*** Gazdász majális.** A debreczeni gazdászági tanács, hallgatói máj. 9-én tartják meg majálisukat a nagyerdei Dobos pavillonban. Már meg is alakították a r. bizottságot, mely a következő: Elnök Csanádi Aurél, alelnök Csató Andor és Nógrádi Kálmán, pénztáros Szabó István, ellenőrök Vörösmarty Imre és Márton Dezső. A majális sikerülneik ígérkezik.

*** Április bolondja.** Egy kis tüzről pattant menyecskérről léssen itt szó. Beleszeretett a kedves férje mellett egy olyan legénykébe, ahinek az orra alá csak az irlgom húzott egy kis pehelyt. És szerették egymást, a nélkül, hogy erről a gondokkal küzdő férjecske-nek halvány sejtelme is lett volna. Tegnapi, ápr. 1-én aztán a bolondos véletlen nyomára vezette a titoknak a ferjét. Eppen akkor topant a szobába, mikor a menyecske szép ifjával ölelkezett. Elsápadt a pelyhes ifju,

natra megriad a menyecske is; de aztán hirtelen egy mentő ötlete támadt, elkacagta magát, ujjával az átkokat kialtó férjre mutatott s alig bírta a kacagástól kimondani: „Április bolondja“. Így mentette meg a menyecske magát és az ifjut, aki eldicsekedett szerelmese ötletével s most sok helyen jóka kacagnak azon, hogy egy okos menyecske csakugyan milyen könnyen bolonddá teheti az urát.

*** A vadászat halottja.** Hirt adtunk arról a szerencsétlenségről, mely a guthi erdőben vadászat közben Schlotter Pált a 39. gyalogezred fegyver müves örmesterét érte. A két csövű vadászfegyver két töltése egész közelből Schlotter jobb mellébe furódott oly szerencsétlenül, hogy a feő kar izmait is teljesen összeroncsoolta Schlotter a katasztrófa perczétől kezdve egyetlen egyszer tért magához, mikor feleségével váltott néhány szót. Orvosai a leggondosabb apolás alá vették, de hiába. A sebek gyuladásba jöttek, beállott a vérmergezés és Schlotter tegnap hajnaltban kisenvedett. Fiaatal felesége s kis gyermekei siratják a derék, szerető atyát. Temetése katonai díszszel vasárnap d. e. 10 órakor megy végbe a katonai kórházból, melyre kivonul a katonaszenekar is, Különös játéka sorsnak, hogy pár nap pal ezelőtt jött meg a szerencsétlenül járt embernek 1-ső osztályu fegyverműves örmesterrel történt kinevezése. Váratlan halála általános reszvélet szült varrosszerte. — Schlotter Pál örmester fegyverművest vasárnap d. e. fél 11-kor temetik a ref. egyház szertartása szerint a kath. temetőben helyezik örök nyugalomra. A 39. gyalogezred tisztikara mindig nagyra becsülte s szeretle életében a derék embert s ezt bizonyítja be annak halála után is, mert a Jisztes temetést a tisztikar rendelte s drága koszorut is helyez az elhunyt ravatalára. A temetés rendezésével Gebauer tem.intézetét bizták meg.

*** Hajléktalanok a templom pinczéjében.** Három kis gyerek, elhagyva mindenkitől a legkényelmesebb foglalkozás-csavargás után nézett, Csakhogy ez a mesterseg, bárha adót se kell utána fizetni, ugyan szükén jövedelmez. A három mesternek Szilágyi József, Csizmadia István és Nyírta Györgynek nem jutott lakásra s addig kutattak ingyenes hajlék után mig felfedeztek dgyet. A kistemplom vasrács kerítésén belül a fal tövében nyílás van, melyen keresztül a templom pinczéjébe jártak be aludni. Így ment ez hónapok óta, mig a rendőrség nyomára nem jött s egyidőre jobb kvártélyt nem adott számukra.

*** Időjele.** Tegnapi a főpiác setaterén tömegesen zongott a divatos hölgyvilág, az arany fiatalság. Ott surrant el közöttük egy szegény asszony, karján czipelte kisdadét, kinek aszott tagjai a rongyokból valóban szanalomra indithassák az » e m b e r « szívet. De még szánalmasabb dolgot láthatott az, a kinek szemre nem átal az ily nyomorulton is megpihenni. A földön egy falatka, alig ujjnyi darabka kenyér hevert, mit babonás félelemmel mindenki kikerült, de fal nem vett. A szegény asszony lehajolt, felvette a kenyér darabkát s a Zádor féle kereskedés falpárkányára helyezte, de néhány másodpercz múlva szinte lopva vette vissza s mohón szájába kapta. Ez az asszony nem koldus, nem tolvaj. Egy darabig az alszeméreni küzdött benne az állati éhség érzelmével. Szegény asszony! N e k e d e l k e l n e a d r á g a s á g i p ö t l é k ! Te elmehetnél a népkonyhába is. Ne szegyeld! Néked nincs benne mit szegyelni!

*** Szerencsétlenül járt kömives.** A Homok utczán egy építés alatt álló ház tűzfala leomlott és a téglahalmaz maga alá temette Csizmadia József kömives legényt. A vizsgálat melyet dr. K. Tóth Mihály rendőrkapitány erélyesen végzett, kiderítette, hogy a szerencsétlenséget a felüleles építkezési rendszer idézte elő. — Az építő mester akinek engedélyhez kötött önálló építkezése teljesítésére nem volt joga, új ház építésé vállalta fel és a szüköges malterhez olyan kevés meszet adott, hogy annak összekötő ereje nem volt. Viz, homok

és a kis méz laván tartotta a tűzfalat és éppen akkor emlott le nagy robajjal mikor Csizmadia József alatta dolgozott. A kőhalmaz egészen a nyakaig betemette a nős, családos kőműves legényt, sőt a fején is zuzódásokat szenvedett. A robajra összefutók amilyen gyorsan csak lehet eltávolították róla a téglákat s kiszabadították nehéz helyzetéből. Azonnal beszállították a kórházba, hol apolás alá vették, de hasán és különösen agyékán olyan súlyos zuzódásokat szenvedett, hogy alapota a mai nap folyamán aggasztóvá vált. Az esetről és a rendőrség által teljesített vizsgálatról felvett jegyzőkönyveket már holnap átteszi a rendőrség a királyi ügyészséghez. — Az építőmester legalább is gondajlanságból okozott s u l y o s testi sértés miatt kerül vád alá.

*** A debreczeni izr. nőegylet részvéte.** Bischitz Davidné halála országos részvételt keltett. A ritka humanus lelkületű és áldott emlékeztető uraó halála fölött a debreczeni izr. nőegylet a következő sorokban fejezte ki részvétét:

Israelita nőegylet

Budapest.

A jöteknység géniuszának elvesztése feletti fájdalommal szinte részvételt osztunk.

Dr. Balkányi Miklósné,
elnök.

*** Katona hangverseny a Margit fürdőben.** A cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara 1898. évi április 3-án a Margit-fürdő dísztermében hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Királyne csipkekendő nyitány Strausstól, 2. Dunamondák keringő Ziehrertől, 3. Potpourri „Martha“ operából Stasnytól, 4. Technikai w. Polka fr. Szűnet; 5. Ika Nyitány Dopplertől, 6. a) Blumenorakel, Románcz Mascagnitól, b) Souvenir de Ball Intermezzo Beugertől, 7. Összes világból Potpourri Schustertől, 8. Falu kedvence, polka mazur Krausetól. Kezdeté délután 4 óraker, vége este 6 óraker.

*** Az előfizetés szerzés mikéntje.** Minden dolognak, — mondják a tudós urak maguk választékos és előkelő nyelvén, — van egy mikéntje. A ki ezt a mikéntet eltalálja, az boldogul a bizonyos dologgal, más nem. Mielőtt a miként fogalmával tovább foglalkozunk érdekes hírrel lépünk meg olvasóinkat. Flöz Győző, az Ujkor országos pinczérpap szerkesztője feltalálta az előfizetés szerzés helyes mikéntjét, a kiadóhivatali hől-csek követ. Csakúgy, mint a kik azt hiszik, hogy szépírodalmi, zene, sakk, kláber mellekletekkel — szazforintos karácsonyi, újévi pünkösdi, és zöldesüörtöki ajándékokkal, — Zola regényeivel, vagy Czudar Mihály költeményeivel lehet tömeges előfizetéseket szerezni. Az előfizetés-szerzés mikéntje, az Ujkor rendszerben más. Flöz Győző elküldte a bércezes völgyes hon minden pinczérének. A második számban pedig rovatot nyitott, ezzel a címmel:

Kik és mi okból küldték vissza a lapokat?
Ebben, — hogy a hozzánk legközelebb állókról szóljunk, — megírta, hogy Aradon a Zemplenyi főpinczér és a főpinczér alattvalója azért küldték vissza a lapot mert Kormos Adolf az aradi pinczérpapja — ellensége a lapnak, a pinczerek pedig félnek tőle. Ez a nevezett pinczér uraknak fontosabb, írja az Ujkor — mint a pinczérbeesület. Ez pedig úgy látszik csak az Ujkor előfizetőinek dukál. — A többinek pedig sorra kideríti az okát, hogy mért nem kell nekik lap. Ez a miként, kedves olvasók! Ki meri majd ezután visszaküldeni az Ujkor? — Viszont azonban ne méltóztassék csodálkozni, ha a többi lapok is követik a példát, s ha legközelebb ilyeneket is lehet olvasni a szerkesztői üzenetekben:

Görvély Jacint, Mucsá. Ön tegnap visszamerte küldeni lapunkat. Ugy látszik, önt kellemetlenül érint az egyenesség és leplezetlenség, amelylyel lapunk az ön tisztelt kollegáiról; a családok, sikkasztók és váltóhamisítókrol szokott megemlékezni. — Hát csak csaljón boldogul!

*** Halálozás.** Az ev. ref. felsőbb leányiskolai növend keit, s mindnyájunkat, kik ismertük az ifjú tanárnőt, elszomorított az a hír, mely szerint Veszprémy Irén az ev. ref. felsőbb leányiskola kitűnő tanárnője ma meghalt Brassóban, e családja körében az elhunytban a debreczeni iskola egyikét a legképzettebb, páratlanul szorgalmas, gyöngéd, szeretetteljes modoru tanárnőnek vesztette el. Áldás és volt növendékeinek kegyelote kíséri sirjába a korán elhunyt kedves, ifjú tanárnót.

*** Egy rendelet.** Az iskolák egyik leghasznosabbja, legcélszerűbbje az, mely nem régen, csak néhány esztendő óta működik s mely mégis jelentékenyen hozzájárult már a nőkérdés problémájának helyes megoldásához, amennyiben sok jeles női hivatalnokot képezett ki a különféle kereskedelmi intézetek számára. A női kereskedelmi tanfolyamról szólunk. Ez az intézet Debreczenben néhány éve működik sikeres eredménnyel. Nagy előnye, hogy az egész tanfolyam 10 hónapig tart, mely idő alatt a felsőbb leányiskolát végzett leányokból álló hallgatóság fővonalokban elsajátíthatta azon tudományt, mely az egyszerűbb irodai munkálatokhoz megkivántatik. Minderről pedig azért emlékszünk meg, mert úgy értesülünk, hogy egy kiadandó miniszteri rendelet szerint a női kereskedelmi tanfolyam ezentúl 2 évig fog tartani. Nem vagyunk ugyan pedagógusok, de annyit mondhatunk, hogy ezen rendelet W l a s s i c s miniszter üdvös tanügyi rendeleteinek és reformjainak nem a legsikerültebbje. Egészen fölösleges két év ennek a tanfolyamnak az elvégzéséhez. Komplikáltabb dologt ugy sem biznak az irodákban női kezekre, — a mit rajok biznak tudásához 1 év elegendő. Hiszük, aggodásunk alaptalan lesz s e rendelet miniszteri fiók tiskai közzé fog tétetni.

*** A tüzesetek bejelentése.** A belügyminiszter a következő körrendeletet bocsátotta ki valamennyi törvényhatóságnak és így Debreczennek is:

Megütközéssel értesültem, hogy a községi előjárók az előfordult tüzeseteket sokszor késedelmesen, sokszor egyáltalán nem juttatják az illetékes csendőrorparancsnokságok tudomására s így egyes tüzesetknél a keletkezési ok megállapítása végett indító rendőri nyomozás egészen elmarad.

A mennyiben a rendőri nyomozás mellőzésének sok esetben az a következménye, hogy büntetendő cselekmények felderítenél és így megratlanul maradnak a személy és vagyonbiztonság miúel sikeresebb megővése céljából szigoruan u asítani rendelem az összes községek előjáróságait, hogy jövőben kivétel nélkül minden előfordult tüzesetről 24 óra alatt értesítsek az illetékes csendőrorparancsnokságot, hogy a rendőri nyomozás minden esetben és pedig idejekorán foganatosítható legyen.

Elvárom a törvényhatóságtól, hogy ezen rendeletem végrehajtása iránt haladektalanul és erélyesen intézkedik s a községi előjáróságokat az ellenőrzés eber gyakorlása s a netalan észlelt mulasztások szigorú megtorlása által ezen bejelentési kötelezettség pontos teljesítésére szorítandja. A miniszter helyett: Latkócy Imre s. k. államtitkár.

*** Az István gözmalmi munkások** Ön képző és segélyző köre Husvét második napján April 11-en d. u. 3 óraker tarlja meg évi közgyűlést (saját házában) kétmalom utca 874/b. sz. a melyre a kör alapító, rendező és pártoló tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

*** Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mely fájdalommal tudatjuk szeretett nőm, illető eg anyám Gyarmathy Tar Lajosné szül. Kollath Sára asszonynak 1898. évi április 2-án d. e. 8 óraker életének 67-ik, boldog házasságának 46-ik évében, hosszabb gyengélkedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. 1898. évi április hó 4-én, délután 3 óraker a nagy-uj-utca 1705. sz. háztól az ev. ref. nagytemplomban tartandó rövid ima után a hatvan-utcai sirkerthben örök nyugalomra letétetni. Mely vég-tisztességtelre rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. —

Férje: Id. Gyarmathy Tar Lajos. Fia: Ifj. Gyarmathy Tar Lajos. Béke lengjen porai felett! A temetést Dankó M. tem. intézete rendezi.

*** A csodadoktor.** Pikáns história játszódott le minap egy szép aszony titkot rejto boudárjában.

Egyes kiemelkedő s frappáns jeleneteit eleven színekkel rajzolta le előttünk egy szemtanu. Ime!

Hölgy: (pompás és ingerlő pongyolában) Ah, oh! és hihetek önnek? hihetek-e édes lovagom?

Lovag: (térdelve s meglehetősen szemtelenő) Elfogott a tavaszi láz, imádom, örültt vagyok a szereimi láztól.

A ferj: (akit, mint mindenütt itt sem vártak) Majd készíték én magának olyan csillapító pilulákat, a mitől elmúlik a láza egyszerre.

Es — — — ? Azt monoja a szemtanu, hogy igen bő adagokban mért a gyengédtelen ferj ellenszert, minek láttára a hölgy görcsöt kapott. Volt-e a férjnek csillapító szere a görcsök ellen is, titok maradt.

*** Talált agár kutya.** Egy agár kutya került a szoboszlói rendőrkapitánysághoz. A hűtlen agárt tulajdonosa kellő igazolás mellett átveteti. Az agárnak egyetlen ismertető jele az, hogy az egyik lábcomjában sebforradás helye látszik.

A bécsi menaszéria.

Debreczen, apr. 2.

(W. F.) Találób és jellemzőbb címek ennek a gyűlekezetenek, mely jelenleg Ausztria ügyeit intézi, adni nem lehet.

Közönségesen ugyan Reichsrathnak nevezik és feladata Ausztria alkotmányának megőrzése, a nép által beléje helyezett bizalom kiérdemlése, szóval Ausztria érdekeinek előmozdítása, de az érdemes testület régen tultette magát ezen az állásponton és egy eddig a civilizált világ előtt ismeretlen parlamentarizmust teremtett, amelynek fő jellemvonásai a padok és székek összetérese, az elnöknek papirgalsakkal való megdobálása és legazemberezése, bögés, ordítás és — magyarrfalás.

Az antiszemita dühöngők tombolásait nem említem, mert ez utóljára is elvnezt és párt, a mely miatt tiszteletreméltó egyén lehet az illető. (Páter Molnár, Johann Asbóth, Mócsy bácsi.)

Csak néztük egy ideig ennek a gyűlekezetenek a tanácskozásait, néztük a szenvedélyek örült táncát, a beállott delirium tremens következményeit, hallgattuk a dühtől fulladozó szónokok förmédvényeit és legfőlebb szánó mosolyunk volt számukra. Ez egy fél év előtt volt.

Ma azonban megváltoztak a viszonyok. A szánó mosolyt az aggódo gond váltja fel. Azt hittük, hogy az az eszeveszett népség annyira összehabalyopot, hogy más, mint a Reichsrath feloszlatása és új választások elrendelése nem marad hátra.

Mi történik azonban?
Az üléseket elnapolják, a korona enged a kényzszernek, elfogadja a szerencsétlen kezű Badeninek a demesioját — és a bürokrata Gautschoh bizza meg egy új kormány megalkításával.

A Causch-féle átmeneti kabinet rövid két hónap múlva kimul és helyét a vaskezü Thun grófnak adja át.

Thun a lehető legkedvezőlenebb auspiciumok mellett kezdi meg kormányzatát. Az ujra összehívott Reichsrath folytatja, ahol elhagyta tavaly és mi sürgetni kezdjük kormányunkat, hogy miután ilyen önmagáva, meghasonlott népséggel tárgyalni nem lehet, máj. 1-től és a vele kiegyezési határidejétől mindössze egy hónap választ el, ne tétovázzék többé és alkalmazza törvényadta jogát, használja a kiegyezésre nézve az 1867. é XII. cikkét, mely Magyarországnak Ausztriában létrejött kivételes állapotok esetére szabad önrendelkezést biztosít.

Banffy pedig hallgatott vagy successive kitért a határozott válasz elől. Mintha csak sejtette volna, amit mi véges eszünkkel be-

Mert egy szép reggelon csak arra ebredtünk, hogy a bécsi menazseria megszeli- dült. A megszokott, csak lexiconban található kifejezések helyett gyöngéd fegyencz, gazem- ber cimeket osztogattak a Reichsrathban s az egész világsajtó ily módon adott kifejezést bamulatának: A Reichrath ülése — botrány nélkül.

Nekünk ez a szörnyű összebarátkozás első pillanattól fogva nem tetszett, mert sejtettük, hogy mi van a kulisszák mögött. Es aggodó sejtelmünk valóvá lett. Az összegyűlt, egymüst kánai vizbe megfojtani kész nem- zetiségek félretéve százados haragot, szenvedé- lyt és gyűlöletet, bekecsókat lehelnek egy- más ajakára, hogy szövetkezve, közös erővel annál biztosabb sikerrel rohanjanak a közös ellenségnek — a magyarnak.

Nem elég, hogy a végső határig foko- zot, erőnket tuhalaladó járulékat a közös- ügyes kiadásokhoz emelni akarják, nem elég, hogy nélkülünk existenciájuk megingását be- nem látják, hanem a legszemérmertlenebb mó- don nekünk rohannak s tele szájjal okadják reánk a leggaládabb, legundorítóbb hazug rá- galmakat.

Ok nem fognak velünk tárgyalni, a kik- nek a morálról fogalmunk sincs, a kik pa- rasztjainkat falomra lövetjük és gyilkoltatjuk, a kik Dreyfus gyermekének cukorkákat kül- dünk és P i q u a r t n a k diszkardot aján- lunk.

Ok nem fognak velünk tárgyalásba bo- csátkozni a kiegyezési javaslatok miatt, hanem kordont fognak vonni, hogy a mi pestises szel- lemi irányunk és züllöttségünk át ne menjen valahogy hozzájuk.

Kedves Daszynszky ur! Ön mondta e szép szavakat a Reichsrath tegnapi előtti ülés- sen pártja óriási tetszése mellett, előki rendre utasítás nélkül.

Kedves Daszynszky ur! Mi önre nem haragszunk, mi mint minden velünk ellenkező véleményűt, az önét is méltányoljuk. Önnek meggyőződése, hogy mi rablók és gyilkosok vagyunk. Am éppen ön ezen véleményében az emberi kor legvégső határáig, még azon- tul is, emiatt sem az európai concert harmo- niája, sem a mi államunk megzavarva nem lesz, hanem néhány szavunk van az osztrák képviselőház elnökének viselkedésére vo- natkozólag parlamentünkhez — és kormá- nyunkhoz.

Nagyon rövid idő múlva a két ház asz- talára kerülnek a kiegyezési javaslatok és összeülnek a kvóta bizottságok. — Reméljük, hogy Daszynszky osztrák képviselő tegnapi- előtti beszédét és az elők hallgatását a mi férfaink méltányolni fogják és ezeknek a hatása alatt fognak a döntő küzdelemben menni.

Vagy — vagy! És egyik esetben sem fogjuk a rövidebbet huzni.

Vagy marad minden a régiben és nem emeljük a kvótát, vagy ha ez nem tetszenék lajtantuli szomszédainknak, ám tessék: sza-

kítsunk, — ennek sem mi fogjuk kárát val- lani.

Harmadik utat nem ismerünk és nem szabad ismernie a kormánynak sem.

Nyilt-tér.

Egyedül elismert kellemes ízű termé- szetes hashajtószer a

Ferencz József- keserűviz,

a keserűvizek királya.

Orvosi tekintélyek bizonyítványai szerint a világhírnek örvendő

FERENCZ JÓZSEF keserűviz

a keserűvizek tulajdonképeni képviselőjének tekin- tendő, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A nagy millenniumi éremmel egyedül kitün- tetett keserűvizforrás.

Kértek csak **Ferencz József keserűvizet** nem pedig budai, vagy egyéb elnevezést használni. **Kapható mindenütt.** (Az igazgatóság Budapesten.)

Mauthner-féle magvak.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15-20 cm.

Talaj minőség: jól trágyázott.

Ansaatzeit: August und Sep- tember.

Pflanzerweite: 15-20 Cm.

Bedenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten, Andrassy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragassztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel je- lölve, ugy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Alapított 1841 évben.

A Pesti magyar kereskedelmi bank váltó-üzlete

Alaptőke: **BUDAPEST,** Tartalék-alap: **11 millió forint.**

15 millió forint. V. Dorottya-utca 11

elad a II-ik sorsjáték 1-ső osztályára érvényes

Magy. osztályosrjegyet

1/1 6 frt, 1/2 3 frt, 1/4 1.50 frt, 1/8 75 kr.

a pénz beküldése, vagy utánvétel mellett.

Minden vásárló megkapja a hivatalos tervezetet.

Az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyek a bank bélyegzőjével vannak ellátva.

A megrendelések postafordultával kérének, mert a készlet máris fogytán van.

Köztudomásu, hogy az első sorsjátéknál a legtöbb fő- és melléknyeremény az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyekre esett.

A m. kir. államvasutak gép- gy árának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körut 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcseplőgarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound” lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolót, Stibor-féle körfűrészzeit.

Milleniumi kaszáló- és arató-gépeit,

továbbá **SACK**-féle ekéit, vetőgépeit, boronait és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Heves-, Hajdu- és Szatmármegye képviselői: Markus és Schwarz Eger—Debreczen.

Tessék a czimre vigyázni!

Alapított
1880. évben.

Hrabéczy Antal

vegyészeti gőzmosódája, műfestészete és tisztító intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-utca 1801. szám.

Alapított
1880. évben.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet, — mely 18 éves fenállása óta osztatlan elismerésben részesült — a modern technika legújabb eszközeivel ujonnan felszereltem és kibővítettem, úgy, hogy az nemcsak a fővárosi, hanem a külföldi hasonló intézetekkel is képes versenyezni. Több oldalról hangoztatott kívánságnak megfelelően egy

fővárosi férfi szabót

alkalmaztam azon czélból, hogy a munkában adott férfi ruhák szakszerűen kijavittassanak és ki is váltassanak.

Festetnek: selyem, gyapju, pamut, fél-gyapju kelmék, mindennemű női ruhák egészben vagy szétbontva, butorkelmék, női jaquetek és uri öltözetek.

Tisztítatnak: Női-, u. m. házi, utcai- és bál ruhák, a legvilágosabb és legvalótlanabb színű selyem ruhák, napernyők, uri öltözetek, szőnyegek és függönyök.

Katonatiszti lópokrócok festése és tisztítása.
Vidéki megbízások a legnagyobb figyelemmel teljesítettek.

Tessék a czimre vigyázni!

A debreczeni első takarékpénztár

jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokra, állandó bérjövödelmet biztosító kész vagy építés alatt lévő városi házakra 40 éves vagy rövidebb idő alatti lejáratu

készpénzes

vagy

zálogleveles

törlesztéses kölcsönöket és váltóhitelt

engedélyez a legmúltányosabb kamat és feltételek mellett. Megkeresésre az összes üzletágainkra vonatkozó értesítést szívesen nyújtunk.

A bekebelezési ügyletek gyors és jutányos keresztül vitelére ajánljuk takarékpénztárunk bizalmi ügyvédjét **Des Combes Henrik** urat, (lakik Piacz-utca 2145 sz.) ki is a takarékpénztár által megállapított legjutányosabb díjtartifa számítása mellett, az öt megkereső fele nek szolgálatára áll

Gyógyszerek

Állatgyógyászati cikkek.

fertőtlenítő és kötszerek

Gummi fecskendők.

Irrigátorok.

Fényképezési szerek.

Különlegességek.

Liqueur

essenciák.

Padló-festékek.

Drogueriánkat

[Gyógyáru és illatszer üzletünket]

ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

FRANCISCS és JÓNA

Debreczen, Kossuth-utca 3.

Angol, francia és német

illatszerek.

Gyógy és pipere szappanok.

Pouderek.

Fogporok.

Fogkefék.

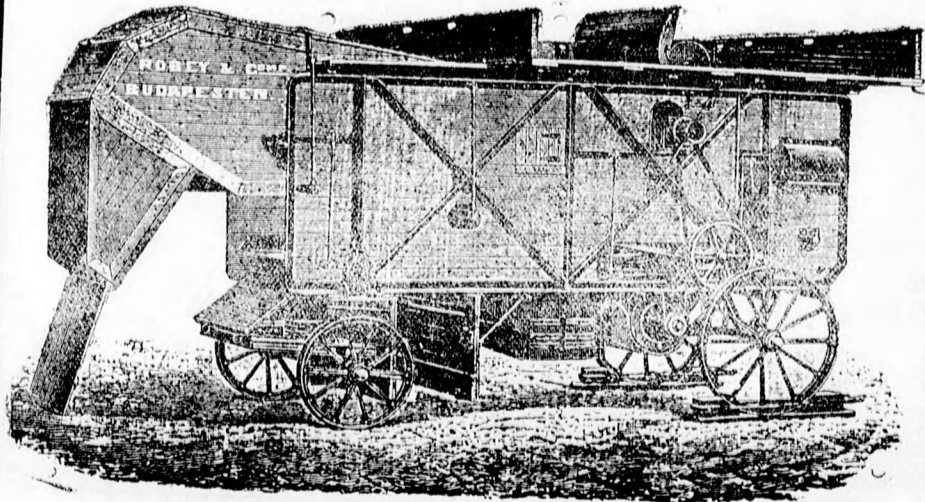
Vaseelin és glicerin készítmények.

Szövet festékek

stb.

Eladó italmérési szerelvények,

u. m.: egy nagy jég szekrény Boross-féle, hordós és üveges Ser és Borhűtésre, 5 hűtőkorzóval és egy kisebb jég szekrény palackos italok hűtésére, székek, asztalok, boltiállványok stb. Továbbá Cognac, Likör s egyéb pálinkafélék, fehér és vörös borok palackokban és hektoliterenként, az italmérési üzlet beszüntetése miatt, igen olcsó, leszállított áron eladók **Posszert Jánosnál** Debreczenben.

Robey & Co.

gépgyárosok

BUDAPEST, IX., Rákossziget-utca 7-9. szám

(az iparművészeti múzeum mellett.)

Legelső gyártói

a vaskeretes cséplőgépeknek.

Gőzmozgonyok, cséplőgépek, kazalrakó gépek, uti mozdonyok, vízszint fekvő talapzatos gőzgépek, Cornwall gőzkazánok, magas nyomású vagy Compound Robey stabil-gőzgépek mozdonykazánnal, malmok és malomberendezési tárgyak.

Arjogszékek és költségvetések kívánatra ingyen és bérmentve.

